2024/2280

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2280 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0109/2024),

A. budući da je u skladu s izvještajem o prihodima i rashodima ([1]) Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti („Centar”) njegov konačni proračun za financijsku godinu 2022. iznosio 99 872 000 EUR, što je povećanje od 40,59 % u odnosu na 2021. koje je posljedica promjena u bespovratnim sredstvima tijela EU-a za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA); budući da se proračun Centra uglavnom financira iz proračuna Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Centra za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Centra pouzdana te da su temeljne transakcije u pogledu prihoda zakonite i pravilne; budući da je Revizorski sud proveo reviziju četiriju sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava u ukupnoj vrijednosti od 7,9 milijuna EUR i otkrio da je u tri od njih među prihvatljive troškove uključen PDV u vrijednosti od 0,6 milijuna EUR (8,1 %); budući da su korisnici obavljali aktivnosti kao javna tijela te da stoga PDV nije prihvatljiv trošak u skladu s člankom 186. stavkom 4. drugim podstavkom točkom (c) Financijske uredbe; budući da procijenjeni ukupni iznos nesukladnih rashoda na temelju stope i iznosa PDV-a utvrđenih u prethodno opisanom uzorku predstavlja 2,8 % ukupnih odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih u 2022., što premašuje prag značajnosti utvrđen za reviziju i stoga rezultira uvjetnim mišljenjem o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom Centra; budući da je, osim gore objašnjenog slučaja, Revizorski sud zaključio da su prihodi i plaćanja povezani s računovodstvenom dokumentacijom Centra za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2022. zakoniti i pravilni u svim značajnim aspektima;

C. budući da u pogledu sektora javne nabave Centra za 2022. nisu prijavljeni problemi zbog kojih bi bile potrebne korektivne mjere te da nema ni tekućih ni nedovršenih korektivnih mjera iz revizija i procjena iz prethodnih godina;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,86 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tu godinu, što je povećanje od 0,49 % u odnosu na 2021.; konstatira da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje za tekuću godinu iznosila 73,61 %, što je povećanje od 9,53 % u odnosu na prethodnu godinu;

2. poziva Komisiju da Centru dodijeli potrebna sredstva kako bi se ispunili ciljevi strategije za razdoblje 2021. 2027. i izvršavao revidirani mandat Centra u skladu s Uredbom (EU) 2022/2370 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]);

Uspješnost

3. podsjeća na to da je misija Centra utvrditi i procijeniti postojeće i nove prijetnje zaraznih bolesti za zdravlje ljudi i izvještavati o njima te da djeluje u sljedećih šest područja: nadzor, pripravnost i potpora odgovoru na izbijanje bolesti, znanstveni savjeti, mikrobiološki nadzor, osposobljavanje i komunikacija u području javnog zdravlja;

([1]) SL C 38, 31.1.2023., str. 24.
([2]) Uredba (EU) 2022/2370 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 851/2004 o osnivanju Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (SL L 314, 6.12.2022., str. 1.).

4. napominje da je Centar ostvario 89 % rezultata planiranih u njegovu jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2022. – 2024.; napominje da je 8 % planiranih ostvarenja odgođeno, dok je 3 % kasnilo ili bilo otkazano do kraja godine; prima na znanje da je većina odgođenih ili zakašnjelih ostvarenja ovisila o usvajanju i objavi revidiranog mandata Centra krajem 2022.; poziva Centar da analizira odgođena ostvarenja i izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o svojem planu da ih ostvari;

5. napominje da je tijekom 2022. treću godinu zaredom Centar zadržao svoj plan za izvanredno stanje u području javnog zdravlja kao odgovor na nastavak pandemije bolesti COVID-19; prima na znanje da je u lipnju razina plana za izvanredno stanje u području javnog zdravlja postupno snižena s razine 2 (akutna faza) na razinu 1 (faza održavanja); smatra da je Centar djelovao brzo i učinkovito tijekom cijelog razdoblja pandemije; smatra da bi u budućnosti Centar mogao imati veću ulogu u oblikovanju europskog programa za odgovor na krizu;

6. napominje da je, nakon ruske agresije na Ukrajinu i priljeva izbjeglica koje bježe iz zemlje, Centar surađivao s vlastima pet zemalja koje okružuju Ukrajinu koje su na temelju utvrđenih potreba pružale tehničke i operativne aktivnosti odgovora u okviru svoje nadležnosti; prima na znanje da je u drugoj polovici godine naglasak prebačen s operativnog odgovora na srednjoročne/dugoročne i strateške mjere odgovora te da su stručnjaci Centra raspoređeni u Poljsku i Rumunjsku kao potpora nacionalnim tijelima i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji koji pomažu raseljenom stanovništvu Ukrajine;

7. primjećuje da je Centar u proljeće i ljeto 2022. istodobno podupirao tri tekuća plana za izvanredno stanje u području javnog zdravlja, i to u pogledu bolesti COVID-19, majmunskih boginja i hepatitisa nepoznatog podrijetla u djece; sa zadovoljstvom primjećuje da je to iskustvo bilo jedinstveno za Centar i testiralo granice njegovih kapaciteta za razvoj procjena rizika i smjernica za višestruke prijetnje zdravlju;

8. pozdravlja načine provedbe proširenog mandata Centra, koji je stupio na snagu u prosincu 2022., te program transformacije Aspire (predvidjeti, podržati, pripremiti, informirati, djelovati i osnažiti), koji je osmišljen kao potpora pri provedbi;

Učinkovitost i rezultati u tom području

9. podsjeća na važnost povećanja digitalizacije Centra u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i kako bi se ubrzala digitalizacija postupaka; naglašava da Centar u tom pogledu i dalje treba biti proaktivan kako bi se izbjegao digitalni jaz među agencijama; međutim, skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik za sigurnost informacija koje se obrađuju na internetu te inzistira na potrebu jačanja borbe protiv kibernetičkih napada ili pokušaja infiltracije posebno onih koji potječu iz Rusije ili Kine;

10. pozdravlja činjenicu da je Centar nastavio ulagati napore u postizanje veće učinkovitosti uvođenjem novih metodologija, uključujući automatizaciju potpore i operativnih postupaka; napominje da su tijekom godine četiri nova administrativna postupka automatizirana putem elektroničkih radnih postupaka te da je također uvedeno novo troškovno učinkovito rješenje za platformu za elektroničke radne postupke kako bi se zamijenio K2; napominje da ukupna analiza upotrebe elektroničkih radnih postupaka već pokazuje da ih je prihvatio znatan broj korisnika i da su znatno skratili vrijeme obrade zbog uklanjanja nepotrebnih koraka, uz istodobno osiguravanje usklađenosti sa zakonodavstvom;

Kadrovska politika

11. napominje da je na dan 31. prosinca 2022. plan radnih mjesta obuhvaćao 215 privremenih djelatnika u okviru proračuna Unije (u odnosu na 208 odobrenih radnih mjesta 2021.); također primjećuje da je 2022. za Centar radilo 112 ugovornih djelatnika i 5 upućenih nacionalnih stručnjaka;

12. sa zabrinutošću primjećuje nedostatak rodne ravnoteže u višem i srednjem rukovodstvu Centra, u kojem četiri od šest rukovoditelja (66,67 %) čine muškarci; prima na znanje rodnu raspodjelu među ukupnim osobljem Centra, u kojem su 198 od 331 zaposlenika (60 %) žene, a 133 od 331 (40 %) muškarci; pozdravlja činjenicu da je Centar u tijeku donošenja povelje o raznolikosti i uključivosti koja će stupiti na snagu do četvrtog tromjesečja 2023.; podsjeća na važnost osiguravanja rodne ravnoteže i poziva Centar da taj aspekt uzme u obzir kad je riječ o budućem zapošljavanju novog osoblja i imenovanjima na položaje višeg i srednjeg rukovodstva; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost osiguranja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Centra;

13. izražava zabrinutost zbog geografske ravnoteže među višim i srednjim rukovodstvom Centra; traži od Centra da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

14. napominje da je prvi nacrt „Strategije za ljude” izrađen 2022., čiji je cilj usmjeriti modernizaciju i konsolidaciju službi Centra za upravljanje ljudskim resursima; nadalje napominje da su pojedinačni strateški projekti, kao što su alat za e-zapošljavanje i uvodni program na internetu, dovršeni 2022., dok su drugi u tijeku; poziva Centar da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu; prima na znanje da je Centar dodatno pojačao potporu učenju i razvoju osoblja povećanjem naknade za individualno osposobljavanje i olakšavanjem pristupa osoblja platformama za e-učenje (EU Learn, LinkedIn Learning i Virtualna akademija Centra);

15. konstatira da Centar ima politiku za zaštitu dostojanstva osobe i za sprečavanje psihološkog i seksualnog uznemiravanja te da sudjeluje u međuagencijskoj radnoj skupini povjerljivih savjetnika; sa zanimanjem iščekuje njihovo izvješće i preporuke; konstatira da 2022. nije bilo prijavljenih slučajeva uznemiravanja te potiče Centar da i u budućnosti nastavi obavljati i razvijati rad na sprečavanju takvih slučajeva;

16. napominje da su se 2022. popunila dodatna radna mjesta koja su dodijeljena Centru nakon proširenja njegova mandata; ističe da dodjela novih zadaća i sve veće radno opterećenje moraju biti popraćeni adekvatnim povećanjima broja osoblja i resursa Centra te da taj manjak osoblja dovodi do velikog pritiska na kontinuitet poslovanja i ugrožava kvalitetu rada Centra;

17. sa zabrinutošću primjećuje preklapanje mandata Centra i HERA-e te poziva na smanjenje udvostručavanja napora između tih dvaju tijela i na jasnu podjelu zadaća;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

18. napominje da je Centar nastavio primjenjivati i jačati svoju politiku neovisnosti, kako za članove osoblja tako i za osobe koje to nisu; primjećuje da je 2022. Centru nedostajao mali postotak izjava o interesima; nadalje napominje da su svi vanjski stručnjaci s kojima se savjetovalo tijekom izrade brzih procjena rizika dali svoje izjave o interesima prije objave; napominje da su svi članovi Upravnog odbora i Savjetodavnog foruma koji su prisustvovali sastancima, čime su doprinijeli raspravama, imali valjane godišnje izjave o interesima te da su direktor i načelnici odjela popunili svoje godišnje izjave o interesima, kao i 99 % vanjskih stručnjaka koji su prisustvovali sastancima Centra za koje je bila potrebna provjera sukoba interesa svake godine;

19. poziva Centar da osigura da svi članovi Upravnog odbora, članovi Savjetodavnog foruma i njihovi zamjenici uredno podnesu potrebne godišnje izjave o financijskim interesima; poziva Centar da se pobrine za to da u radu Centra u svim njegovim aktivnostima sudjeluju odgovarajući stručnjaci te za to da se zadrži visoka razina usklađenosti s pravilima o sukobu interesa;

20. prima na znanje da se politikom neovisnosti Centra za osobe koje nisu članovi osoblja predviđa postupak koji treba slijediti kako bi se utvrdili i izbjegli mogući sukobi interesa; napominje da to ukratko uključuje prikupljanje izjava o interesima u posebnim okolnostima (npr. kada će se ostvariti znanstveni rezultati) koje zatim ocjenjuje član osoblja Centra odgovoran za relevantnu aktivnost, uz potporu službenika Centra za praćenje usklađenosti; napominje da 2022. nije bilo prijavljenih slučajeva sukoba interesa;

21. napominje da je interni postupak za sastanke Centra s komercijalnim organizacijama aktivnima u području njegova mandata osmišljen 2022. i da je službeno stupio na snagu u siječnju 2023.; međutim, nadalje napominje da Centar 2022. nije održao takve sastanke;

22. prima na znanje vidljivost koju je Centar razvio tijekom pandemije; smatra da i dalje ima prostora za veću vidljivost u medijima, internetu i društvenim medijima kako bi građani Unije bili upoznati s njegovim radom;

23. poziva Centar da osigura potpunu transparentnost u objavljivanju znanstvenih studija i da intenzivira svoju vanjsku komunikaciju u pogledu šire javnosti tako da osigura da su sve ključne informacije, posebno one povezane s izvanrednim stanjima u području javnog zdravlja, dostupne na svim jezicima EU-a te da su lako razumljive i pristupačne građanima Unije;

Unutarnja kontrola

24. ističe uvjetno mišljenje Revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti plaćanja zbog uključivanja PDV-a kao prihvatljivih rashoda u sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava čiji korisnici sudjeluju u aktivnostima javnih tijela, što predstavlja 2,8 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2022.; podsjeća da bi pri upravljanju bespovratnim sredstvima Centar trebao zajamčiti usklađenost s primjenjivim pravilima, posebice kad je riječ o nadoknadi PDV-a korisnicima koji su javna tijela;

25. prima na znanje da Centar najmanje jednom godišnje ocjenjuje učinkovitost sustava unutarnje kontrole ocjenjivanjem provedbe okvira unutarnje kontrole, uključujući provedbu utvrđenih pokazatelja, te evaluacijom glavnih nedostataka koje je utvrdio sam Centar ili o kojima su izvijestili drugi, uključujući Službu za unutarnju reviziju i Europski revizorski sud; nadalje napominje da je 2022. ostvaren niz poboljšanja okvira unutarnje kontrole, kao što su poboljšana strategija kontrole, uključujući nove pokazatelje, poboljšani katalog informacijske imovine i razvoj nove unutarnje komunikacijske politike;

Ostale napomene

26. pozdravlja činjenicu da Centar ima za cilj registrirati se u sustavu EMAS tijekom 2023. i planira projekt za neutralizaciju emisija CO_2 (početak je predviđen u prvom tromjesečju 2024.) koji će uključivati mjere za izračun učinka emisija CO_2 i kako ga svesti na najmanju moguću mjeru; prima na znanje da će, počevši od 2024., posebni ciljevi biti dio provedbe sustava EMAS;

27. pohvaljuje Centar zato što se tijekom 2022. usmjerio više prema upotrebi elektroničkih alata u postupku javne nabave; napominje da se Centar sada koristi Komisijinim alatom za upravljanje javnom nabavom (PPMT) za registraciju i objavu svih postupaka javne nabave, uključujući objave ex ante; napominje da je sustav PPMT povezan s alatom eTendering, gdje se obrađuju objave te pitanja i odgovori tijekom objava; nadalje napominje da Centar također koristi interni eWorkflow (elektronički alat za tijek rada) za kupnju u okviru okvirnih ugovora i za revizije prije pokretanja;

28. pozdravlja činjenicu da je 2022. ukupno zadovoljstvo dionika radom Centra dosegnulo 86 %;

29. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.